

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande
Minister
Jesper Josefsson

Föredragande
Naturvårdsintendent
Maija Häggblom

Justerat
Omedelbart

Nr 31

Avtal om intrångsersättning för ett markområde i Föglö kommun som en del av slutförandet av Natura 2000-programmet från 1998.

ÅLR 2025/1036

Beslut

Beslöts om ett avtal om intrångsersättning i enlighet med **bilaga S425E10** för ett område inom Natura 2000-området FI1400043 där det förekommer livsmiljötyper av gemenskapsintresse enligt Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet). Bland annat förekommer den prioriterade livsmiljötypen *naturskog* (beteckning *Västlig taiga* 9010).

Intrångsersättningen 47.000 euro utgår från konto **944000**.

Motivering

Med tanke på långsiktigt bevarande av Natura 2000-området och den gamla skogen behöver området fredas, vilket förutsätter ett avtal om intrångsersättning och ersättning i enlighet med 39 § naturvårdslagen. Fastigheten är en del av Natura 2000-området FI1400043 sedan år 1998. Fredning av området och reglering av den olägenhet som inkluderandet i Natura 2000-nätverket måste göras för alla kvarvarande olösta områden i enlighet med 21 § naturvårdslagen. Parterna överenskommer genom detta avtal, och med stöd av 5 § och 8 §, 21 § samt 39 § landskapslag (1998:82) om naturvård, om de villkor som genom fredningsbeslutet ska gälla för området.

Inom området finns utöver värdefulla livsmiljöer även ur naturvårdssynvinkel värdefulla arter.

Bakgrund

I Ålands Natura 2000-program från år 1998 finns ett antal områden utsedda för bevarandet av *naturskog* (beteckning *Västlig taiga* 9010) i Bilaga I till habitatdirektivet.

Dessa områden bör skyddas i enlighet med 21 § i landskapslagen (1998:82) om naturvård. Skyddet ska genomföras genom att inrättas som naturreservat eller genom att avtala om skyddet med fastighetsägaren. De områden som finns listade i enlighet med 21 § i naturvårdslagen är också så kallade särskilda skyddsområden (SAC) i enlighet med 22 § naturvårdslagen. Både fredning som naturreservat och avtal om naturskydd innebär oftast en olägenhet som inte är ringa för fastighetsägarna, därför måste landskapsregeringen antingen betala intrångsersättning eller köpa in de aktuella områdena för naturskydd. I dag finns fortsättningsvis många fastigheter som inte har fått dessa olägenheter reglerade, trots att de inlemmades i Natura 2000-nätverket redan år 1998. Efter förhandlingar har ett utkast till avtal om intrångsersättning upprättats för en av fastigheterna inom Natura 2000-området FI1400043. Inom området förekommer även andra livsmiljötyper av gemenskapsintresse enligt Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet). Vidare förekommer i området även ur naturvårdssynpunkt särskilt värdefulla arter, såsom havsörn. LR avser därför att freda området genom en utvidgning av det befintliga Sandön naturreservat i enlighet med gällande lagstiftning.

Efter diskussioner med markägaren har konstaterats att det lämpligaste alternativet med tanke på det fortsatta bevarandet av området är ett avtal om intrångsersättning för området, vilket snarast möjligt därefter fredas som ett naturreservat i enlighet med 5 och 8 § i naturvårdslagen. Området är en del av ett sådant särskilt bevarandeområde som avses i 22 § i naturvårdslagen. Enligt 11 § i naturvårdslagen åligger skötsel och tillsyn av naturreservat på landskapsregeringen.

Köpesumman är huvudsakligen baserad på en värdering utförd av en oberoende fastighetsvärderare.

AVTAL

Parter

Ålands landskapsregering (LR) - 0145076-7

samt

markägare **XXX**
XXX

Inledning

För att reglera användningen av det nedan angivna området samt den ersättning som ska erläggas för begränsning av markanvändningen upprättas härmed avtal i enlighet med 21 och 39 §§ i landskapslag (1998:82) om naturvård (*naturvårdslagen*). Inom området förekommer livsmiljötyper av gemenskapsintresse enligt Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet). Området ingår i Ålands Natura 2000-område som en del av FI1400043 Sandön. Bland annat förekommer den prioriterade livsmiljötypen *naturskog* (beteckning *Västlig taiga* 9010) i Bilaga I till habitatdirektivet. Vidare förekommer i området även från naturvårdssynpunkt särskilt värdefulla arter, såsom havsörn. LR avser därför att freda området i enlighet med 5 och 8 § naturvårdslagen genom en utvidgning av Sandön naturreservat.

Fastighet

Del av Lgh **XXX** i Nötö by, Föglö kommun

Avtalsområde

Markområdet som omfattas av detta avtal (avtalsområdet) finns inritat på en karta som bifogats detta avtal. Avtalsområdets sammanlagda yta uppgår till ca 6,9 ha

Avtalstid

Avtalet träder i kraft då det undertecknats av parterna. Fredningen av området ska gälla för all framtid så länge områdets skyddsvärden från naturvårdssynpunkt kvarstår. Om det på basen av sakkunnig bedömning inte längre finns anledning att skydda området upphör också markägarnas åtaganden att skydda naturen enligt detta avtal utan återbetalningsskyldighet för erhållen ersättning. I sistnämnda fallet skall parterna avtala om förtida upphörande av detta avtal.

Ersättning

För förlorad nyttjanderätt samt som ersättning för åtgärdsbegränsningar inom avtalsområdet betalar LR till markägaren en engångsersättning om sammanlagt *fyrtyosjutusen* (47 000,00) euro. Ersättningen betalas i sin helhet till ett av markägaren anvisat konto och erläggs senast 14 dagar efter att avtalet undertecknats av parterna. Vid försenad betalning tillkommer dröjsmålsränta enligt gällande lagstiftning. Som grund för ersättningen ligger i huvudsak värdering utförd av skogsvårdsinstruktör Kristian Holmström den 21 februari 2023.

Parternas åtaganden

Markägaren

Markägaren förbinder sig att inte inom avtalsområdet vidta åtgärder som påverkar naturvårdsvärdena negativt. Sådana åtgärder omfattar, men är inte begränsade till, stängsling, avverkning av skog samt annan åverkan av naturen.

Avtalet utgör inte hinder för markägaren att bedriva jakt inom avtalsområdet enligt gällande jaktlagstiftning. Skjutsitsar och andra anordningar för jaktens genomförande får dock inte utan särskilt tillstånd av LR uppsättas inom avtalsområdet.

Markägaren samtycker till att anteckning om begränsad markanvändning i fastighetsdatasystemet (fastighetsregistret samt lagfarts- och inteckningsregistret) sker.

Markägaren ska prioritera om till förmån för detta avtal eventuella inteckningar som belastar fastigheten Rnr **XXX** till de delar avtalsområdet berörs. Markägaren garanterar att någon nyttjanderätt eller annan särskild rättighet till den av avtalet berörda marken inte upplåtits eller kommer att upplåtas till någon som kan komma att bli berättigad till ersättning enligt landskapslagen om naturvård.

LR

LR ansvarar för den allmänna tillsynen och skötseln av området och har därvid rätt att vidta skötselåtgärder inom avtalsområdet. Detta kan speciellt ske i syfte att gynna den växtlighet som är karaktäristisk för området. Vidare har LR rätt att på erforderligt sätt i terrängen utmärka avtalsområdets gränser.

LR svarar för offentliga avgifter i anslutning till avtalsobjektet.

Hävning av avtalet och återbetalning

Om det framkommer att markägaren som grund för avtalet lämnat oriktiga uppgifter utan vilka avtalet inte skulle ha ingåtts har LR rätt att häva avtalet. I detta fall ska den utbetalda ersättningen helt eller delvis återbetalas till LR.

Om inom avtalsområdet på markägarens försorg vidtages åtgärder i strid med detta avtal, och detta utgör ett väsentligt avtalsbrott och har skett inom 20 år efter avtalets ingående kan markägaren åläggas att till LR återbetala den erhållna ersättningen helt eller delvis.

Om LR begår ett väsentligt avtalsbrott har markägaren rätt att häva avtalet.

Skriftlighet

Eventuella tillägg till eller undantag från detta avtal skall upprättas skriftligen och undertecknas av bägge parter för att vara giltiga. Detta kan ske antingen i form av särskilt tilläggsavtal eller genom skriftlig anteckning på detta avtal.

Undertecknande

Detta avtal jämte bilagor har upprättats i två likalydande exemplar, ett för vardera parten.

Mariehamn den

Mariehamn den

Minister
Jesper Josefsson
Ålands landskapsregering

Markägare
XXX genom **XXX** med fullmakt

Naturvårdsintendent
Maija Häggblom
Ålands landskapsregering

Markägare
XXX genom **XXX** med fullmakt

Bilaga Karta med utmärkning av avtalsområdet